

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KOPS

1950. GADA 29. MARTA

Nr. 117 (5811)

1.

OKTOBRIS,

SESTDIENA,

1988. GADS

Maksa 3 kap.

Rajona Tautas deputātu padomes sesija

● 28. septembrī notika rajona Tautas deputātu padomes sesija. Tajā apsprieda jautājumu par tautas patēriņa preču ražošanu un maksas pakalpojumu realizēšanu Preiļu rajonā.

Ar referātu deputāti bija iepazīstināti ierīkš, tāpēc sesijā tas netika nolasīts. Debatēs runāja deputāts A. SEDVALDS — Līvānu eksperimentālās biokīmiskās

rūpnīcas direktors, deputāts V. BALODIS — Kirova kolhoza ražošanas iecirkņa priekšnieks, deputāts V. NIKOLAJEVS — rajona arhitekts, deputāts A. CISS — kolhoza «Sarkanā ausma» automehāniks, deputāts J. KALVANS — Līvānu stikla fabrikas strādnieks, deputāts M. LOMAKINS — tautas kontroles rajona komitejas priekšsēdētājs, deputāts L.

SPULIS — sovhoza «Rudzāti» direktors, I. DESKO — centrālās rajona slimnīcas galvenais ārsts, L. SUSTOVS — rajona patērētāju biedrību savienības priekšsēdētājs, un V. SUMOVIČS — kooperatīva «Integrālis» priekšsēdētājs.

Apspriedējā jautājumā sesija pieņēma attiecīgu lēmumu. Deputāti noklausījās rajona izpildkomi-

tejas sociālās nodrošināšanas nodaļas vadītājas I. MIHAILOVAS pārskatu par nodaļas darbu. Sakarā ar pārskatu sesijā runāja centrālās rajona slimnīcas ārsts rentgenologs V. KOZLOVS.

Sesijā pieņemts arī lēmums par deputāta I. Bekeša pieprasījumu, kā arī apstiprināts rajona skolotāju padomes sastāvs.

Rīt — Skolotāju diena

«ES NEVARU atskriet uz skolu pēdējā brīdī», saka Rita Udrovskā un kā allaž jau ap astoņiem ver Līvānu 2. vidusskolas durvis. Un tā — ik rītus. Neatkarīgi no tā, vai skolotājai pašai ir pirmā stunda, vai nav. «Es apskatu savas klases žurnālu, sameklēju savām stundām uzdevumus, pārstaigāju kabinetu...»

Jā, kabinets. Latviešu valodas skolotājas R. Udrovskas kārtots un izlolots, tas tagad itin bieži uzņem viesus. Visbiežāk tie ir kolēģi. Un tad R. Udrovskā dzird uzslavas un izbrīnu, sak, kā to visu var paspēt, apkopot, izdomāt un, galvenais, cik gan tas viss prasa laika?!

Tiešām, ar rūpību un mīlestību kabinetā iekārtots ik stūrītis. Glīti sarindotas mapes un mapī-

tes, kastes un kastītes ar izdales, uzskates un kādiem tik vēl ne — materiāliem. Sakārtoti pa tēmām, stundām, klasēm un autoriem, tie labi pārskatāmi un ātri atrodam.

«Sistemātizācija prasa ilgu darbu. Atceros: kad sāku vākt kopā šo «bagātību», visa māja bija pilna ar attēliem un izgrīzumiem. Palīgā «mobilizēju» pat radus un kaimiņus,» smeļ skolotāja. «Bet, ja nopietni — arī tagad katru vasaru kabinets prasa nopietnu pāstrādāšanu vismaz mēneša garumā».

— Bet kamdēļ gan tā jācen-

valodas apgūšanai noteikti būtu jāsadala grupās».

Taču kā jau mūsu skolās parasts, nav laika, nav telpu, nav iespēju. Un skolotāja visādi prāto, kā latviešu valodas stundas padarīt saistošākas. Rīko kopīgus pasākumus ar Līvānu 1. vidusskolas skolēniem. Ar daudziem saviem audzēkņiem nodarbojas fakultatīvi. Vinas skolēni ir bieži pilsētas bērnu bibliotēkas apmeklētāji. Dažreiz mēdz būt tādas stundas, kas paliek ne vien atmiņā, bet arī dziļi sirdī. Piemēram, M. Kempes dzejas stunda, kad pustumsā de-

ar ko skolotāja ieinteresē, aizrauj savus audzēkņus.

Viena no šīm idejām ir pats kabinets. Zaļš. Goda vārds! Tajā ir zaļa grīda, zaļas sienas, zaļa tāfele, zaļas rātno mapišu mugurīņas. Kabinetā ir daudz puķu, un pat aiz loģa — vēl gandrīz zaļi koki. Un pat tur, kur «normālos» kabinetos atrodas atkritumu grozi, šeit ir zaļojoši puķu podi. Jo skolotāja saka: «Visu, kas kuram lieks, jāatstāj aiz kabineta durvīm. Tur mums stāv tas grozs.»

Lai gan Līvānu 2. vidusskolā R. Udrovskā strādā jau trīsdesmit divus gadus, savu kabinetu viņa sāka iekārtot pirms deviņiem gadiem, kad kļuva par latviešu valodas skolotāju. Savā ziņā — entuziasti. Jo līdz tam viņa skaitījās diplomēta...fizikāliete.

Nu kārtējo reizi varam pārliecināties, ka entuziasms ir liels spēks. Sevišķi, ja tas apvienots ar godprātīgu darbu, ar mīlestību uz to.

Sogad Latvijas PSR Vispārīgā izglītība skolā ar krievu mācību valodu latviešu valodas kabinetu republikāniskajā skatē Līvānu 2. vidusskolas latviešu valodas kabinets, kura vadītāja ir RITA UDROVSKA, ieguvis 1. vietu. Skolotājai izteikta pateicība ar ierakstu darba grāmatā.

Taču esmu pārliecināta, ka pašai skolotājai, ja viņas skolēni droši runās latviski, ja praktiski, nekautrējoties un nenievārot lieto republikas valodu, tā būs vislielākā pateicība. Un vislielākais nopelns.

S. JOKSTE

ATTELOS:

● skolotāja R. Udrovskā;
● bet tāds, lūk, izskatās viņas iekārtotais kabinets.
J. SILICKA foto

Vislielākā pateicība

šas, jānopūlas un viss līdz pēdējam sīkumam jānoslipē?

«Ziniet, es vienmēr esmu centusies visu izdarīt apzinīgi. Jau no mazotnes. Turklāt bērniem taču patīk attēli, patīk zīmējumi. Piemēram, šos pasaku attēlus veselu mēnesi pati pārzīmēju un krāsoju. Domāju — būs mazajiem par ko stāstīt, bet tagad pat lielākajiem skolēniem dažreiz stundās noder.»

Latviešu valoda daudziem taču ir tā pati svešvaloda, kas jāsak apgūt no pamatiem — no burtiem un jaunajiem vārdiņiem. Svarīgi, lai tas notiktu interesanti, tad labāk paliek atmiņā.

Lai valodu labi apgūtu, divas stundas nedēļā, protams, bija par maz, sevišķi, ja mājās īsta mācīšanās un atkārtošana nenotiek. Trīs stundas nedēļā — tas jau ir nedaudz labāk. Bet vispār šīs lielās klases — pa trīsdesmit astoņi skolēni —

ga svecītes, skanēja ērģeļu mūzika un katrs skolēns neizsaukts gāja klases priekšā un lasīja to M. Kempes dzejoli, ko pats bija izvēlējis. Latviski, protams.

Tādās reizēs atzīmes saviem klasesbiedriem liek paši skolēni, katrs paceļot kartīti ar nopelnīto «ciparu». Dažreiz labākie saņem pat medaļas.

Nesen notikusi Raiņa dzejas stunda, tagad nelielā izstādē klasē liecina, ka notiek gatavošanās eposa «Lāčplēsis» jubilejai.

Lai nu kas, bet latviešu dzejnieku, rakstnieku, kultūras darbinieku jubilejas Līvānu 2. vidusskolā nepaiekt nemanītas. Par tām pavēsta pat vietējais radio. Piemēram, todien, kad biju skolā, visi tikko bija noklausījušies dzejniekam P. Silam veiktū raidījumu. Arī tā — R. Udrovskas ideja. Viena no daudzajām,

Pašus skaistākos ziedus...

Atceros, kā, pie māmiņas rokas turēdamās, pirmoreiz atnācu uz skolu. Tā diena šķita pati laimīgākā mūžā! Vecāko klašu skolēni manā uztverē jau bija īsti onkuļi un tantes. Šeit es ieraudzīju arī savus nākamās skolas biedrus un draugus.

Labi atceros arī tās reizes, kad saņēmu pirmo plecinieku, pirmo divnieku. Tomēr visskaidrākās ir atmiņas par pirmo skolotāju. Mums, tagadējiem 10. a klases audzēkņiem, tā bija Ludmila Lipinika. Pēc izskata — stingra, bet dvēselē — pati labestība.

Gribas pastāstīt arī par savu klases audzinātāju Tatjanu Kozlovu. Viņu gluži kā māti uztrauc mūsu neveiksmes, mūsu turpmākais liktenis. Kopīgi pārdzīvotas bēdas, kopīgi — prieki, arī — bezmiega nakts. Audzinātāja vienmēr ir steigusies mums palīgā, sniegusi pretī palīdzīgu roku. Ja lielajā dzīvē

kāds no mums, gribot vai negribot, sāks liekuļot, viņai, protams, būs ļoti sāpīgi to zināt. Ja grūtajos dzīves brīžos spēsim izturēt, saqlabālot sevī cilvēcību, no viņas acīm izstaros prieks. Tas nekā, ja arī tagad vēl reizēm pāstrādātas nerātības. Mēs pamazām attālināmies no bērniības, drīz mēs zaudēsim savu draiskumu, kļūsim pleaukušī un nopietni. Un mūsu ceļi izšķirsies. Bet gan jau kāds noteikti gribēs kļūt par skolotāju.

Sodien gribas no visās sirds sveikt visus mūsu skolotājus viņu svētkos. Lai šajā dienā piepildās jūsu vēlēšanās, lai jums dāvina labus un jaukus vārdus, kuru jums tā pietrūkst ikdienā, un pašus skaistākos ziedus!

L. NŌVIKOVA,

Līvānu 2. vidusskolas 10. a klases skolniece

● Aglonas vidusskolas audzēkņi labprāt palīdz savai saimniecībai, un tāpēc darbi sokas: piemēram, kartupeļus sovhozā «Aglona» beidza rakt 20. septembrī. Taču rudens darbi vēl nav galā — pēc nodarbībām klasēs skolēni pāris stundas iet talkā novākt lopbarības bietes. Da-

žas dienas skolēni strādāja arī Rušonas padomju saimniecībā.

● ATTEĻA: Aglonas vidusskolas 7. a klases skolēni sovhozā «Rušona» pārstaigā kartupeļāju, uzlasot tā saukto mazumiņu.
J. SALNAVIĒŠA foto

Neparasta dāvana

Sešpadsmit gadus vecam pusaudzim, iekāpjot reaktīvās iznīcinātājlidmašīnas kabīnē, strauji pukst sirds un aizraujas elpa. Sajā brīdī sapnīs saplūst ar īstenību. Liekas, vēl mazliet — un sudrabi spārni pacels jauno pilotu plašajos augstumos.

Rīgas specializētās internātskolas audzēkņi, kas padziļināti apgūst krievu valodu un pastiprināti nodarbojas ar militāro mācību un fizisko kultūru, saņēmuši no šefiem iznīcinātāju MIG-21. Lai suvorovieši kara tehniku apgūst ne tikai pie maketiem vien,

nolēma Jēkaba Alkšņa Rīgas Augstākās aviācijas inženieru kara skolas kursanti, gatavojot šo dāvanu.

Aviatoru apmācība specializētajā skolā ir fakultatīvs priekšmets, taču suvorovieši dedzīgi sapņo par aviāciju. Katrs trešais skolas audzēkņis ieguvis sporta klasi izpletņlēkšanā.

Tagad viņiem pavērusies iespēja arī uzskatāmi studēt iznīcinātāja materiālo daļu, pasēdēt lidotāja krēslā, ar kursantu un kara augstskolu pasniedzēju palīdzību tikt skaidrībā par dau-

dzām vadības pulst bultīnām, cipariem un lampiņām. Nākamajiem virsniekiem stāsta par gaisa kaujas ieroču potenciālajām iespējām, par lidojumu tehniku un radionavigācijas iekārtām. Jaunieši mēģina pat veikt lidmašīnu nolaišanās operācijas, tiesa, pagaidām tikai pie aparātu pulst.

— Es gribu kļūt par kara lidotāju, — sacīja skolas audzēkņis Vitālijs Balašovs. — Milzīgs paldies šefiem par dāvanu. Puišiem, kas tāpat kā es grib kļūt lidotāji, tā palīdzēs tuvoties šai grūtajai profesijai.

L. BATURA,
LATINFORM korespondents

A. LUCĀNS

Ierosinājumi

lauksaimniecības rekonstrukcijai

(2. turpinājums. Sākums 115. un 116. numuros)

So tolaik turīgo Latvijas zemnieku lielākās daļas bagātība nobāl šodienas strādnieku, lauksaimnieku, kalpotāju personisko automašīnu, māju, vasarnīcu, sadzīves priekšmetu un ērtību priekšā. Šodien viņi izskatītos kā nožēlojami nabagi. Vai gan viņi toreiz bija vainīgi, ja citā sabiedriskajā iekārtā viņi varēja iegādāties vairāk par 15 ha zemes? Bez tam — Latvijā bija ļoti maz tādu saimnieku, kuri paši nebūtu līdzī strādājuši, sviedriem vaigā kopdami savu zemi.

Ja pat šodien mēs gribam kolektīvizāciju iztēlot kā pozitīvu soli lauksaimniecībā, ja vēl arvien nevaram vai negribam salikt visus vēsturiskos faktus un zemnieka psiholoģiju vienotā kopsakarībā, tad nav nekāds brīnums, ka nekādas radikālas izmaiņas lauksaimniecībā pagaidām nejutām un, gribu apgalvot, nejutisim arī! Neesmu ne vēsturisks, ne politisks, tomēr melnu no balta, šķiet, varu atšķirt, it īpaši, ja runa ir par zemnieku.

Dabā nav nekā lieka. Visam ir sava vieta un nozīme. Visi virzās uz priekšu pa mazākās pretestības ceļu, tāpat — ar vismazāko piepūli. Bet kā tas ir mūsu lauksaimniecībā? Pa lielāku daļu viss cilvēka sadomāts un uztiets un, galvenais, bez nopietna pamatojuma! Rezultātā iegūts smags, neelastīgs saimnieciskais mehānisms, kurš ne spēj sabiedrību sistemātiski nodrošināt ar lauksaimniecības produkciju ne kvantitatīvi, ne kvalitatīvi ziņā. Es mūsu lauksaimniecību gribētu pielīdzināt mākslīgai upei, kurai ieprojektēta tece pret kalnu. Man grūti pat aptvert visu to vadītāju bezatbildības apjomu, kurj iedomājas, ka mākslīga upe ir labāka par dabisko.

Ir 1988. gads. 1987. gada lauksaimnieciskās darbības re-

zultāti Latvijā ir zināmi: graudi — 29,9 cmt/ha (bunkura raža), kartupeļi — 118 cmt/ha, piens — 3 525 kg no gov. Vai daudz? Ar ko salīdzināt?

Pēc ekonomikas zinātnu doktora G. Smelova rakstā «Neuzdrikties komandēt!» (žurnāla «Oktjabri» 1988. gada 2. numurā) sniegtajiem datiem, PSRS ražotā lauksaimniecības kopprodukcija, salīdzinot ar ASV, no 1966. līdz 1970. gadam un tā joprojām — līdz pat šim brīdim — turas 85 % līmenī, bet darba ražīgums laikā no 1966. līdz 1985. gadam saglabājies 20—25 % līmenī. Graudaugu ražība PSRS no 1981. līdz 1985. gadam vidēji bija 14,9 cmt/ha, piens 1986. gadā — 2 445 kg (salīdzinot ar 1970. gadu, pieaudzis par 335 kg), tai skaitā kolhozos un padomju saimniecībās — 2 611 kg (pieaugums — 299 kg) no gov.

ASV 1985. gadā vidējais izslaukums no gov. bija 5 844 kg. Anglijā — 4 909 kg, VFR — 4 710 kg piena.

Graudaugu raža Eiropas Ekonomiskās asociācijas valstīs bija 48—50, ASV — 42—47 centneri no hektāra.

Bet cik lielas mūsdienās ir lauku saimniecības? Latvijā — 4 044 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes, Kanādā — 250 ha, ASV — 230 ha, Anglijā — 72 ha, Francijā — 23,5 ha, VFR — 13,5 ha, Somijā — 13 ha, Itālijā — 7,7 ha. PSRS, tai skaitā arī Latvijas PSR, kolhozi un padomju saimniecības savus apmērus iemantoja administratīvi, bet attīstītajās ārvalstīs — evolucionārā ceļā, un arī šim faktam ir būtiska nozīme, kuru gan neviens līdz šim nav nopietni analizējis.

Staliniskā kolektīvizācija pārverta zemnieku par bezatbildīgu figūru. Visu atbildību uzvēla vadītājiem (nevis katram darītājam). Izveidojās milzīgs pārvaldes mehānisms, kas šodien PSRS

kolhozos un padomju saimniecībās vien sastāv no 1,5 miljoniem cilvēku. Ja pieskaitām vēl Agropūnības apvienību štatus — 472 000 cilvēku, kā arī 800 000 lauksaimniecības speciālistu, kuri lielu sava darba laika daļu izlieto rakstīšanai un sēdēm, tad tā isti varam iedomāties birokrātiskā darba vēriena un radošā darba un intelektuālā potenciāla apmērus, kas, novirzīts no tiesās ražošanas, vēl vairāk noslogo darba darītājus — speciālistus — saimniecībās.

G. Smelovs mūsu lauksaimniecības atpalicības cēloņus saskata sociālā ekonomiskajos apstākļos. Priekšnoteikumi kolhozu pārtīnātai attīstībai un efektivitātes palielināšanai ir rodami to kooperatīvajās un saimnieciskajās tiesībās, kādas pastāvēja līdz Stalina izvirzītajai vienlaicīgu kolektīvizācijai, šo tiesību atjaunošanā — iespēja attīstīt dažādas kooperācijas formas, kas atbilstu zemniecības interesēm un vietējiem apstākļiem, bet tur, kur to vēlētos atsevišķas zemnieku ģimenes, — individuālā darbā uz kooperāciju pamatiem ar sabiedrisko sektoru un tā palīdzību.

Jāpiekrīt bieži dzirdētajai atzīnei, ka jebkuri plāni var palikt karājamies gaisā, ja cilvēki būs vienaldzīgi, ja neķersies pie tiem ar visu enerģiju un iniciatīvu. Bet iniciatīvu var atrastīt tikai perspektīvas izjūta. Daudzu gadu darbība ir pierādījusi, ka saimnieciskā domāšana un darbošanās pie mums nav pietiekama. Un veltīgas ir cerības, ka no Dānijas ievestie labības transporta ratiņi (kad paši pat kārtīgi kapli vai grābekli nevaram uztaisīt) un darbarīki, viņu zemes kopšanas un tehnoloģiju studēšanu, daļu saimnieciskās attieksmes propagandēšana dos jūtamus, labus rezultātus, ja visu to uzklaušis tikai algotņi, nevis isti saimnieki.

(Nobeigums sekos.)

Pēc lasītāju lūguma

Atvieglojumi daudz bērnu mātēm

Mūsu lasītāja I. Anusāne (diemžēl viņa nav norādījusi savu dzīves vietu) griežas redakcijā ar lūgumu paskaidrot, kādas priekšrocības pienākas daudz bērnu mātēm, tāpat arī viņai — piecu bērnu māmiņai. Lūk, ko redakcijai ziņo rajona izpildkomitejas sociālās nodrošināšanas nodaļas vadītāja I. MIHAILOVA.

Daudz bērnu ģimenes (neatkarīgi no dzīves vietas) var izmantot šādas priekšrocības: no darba algas atskaitāmo ienākuma nodokli samazina par 30 procentiem, ja ģimenes apgādībā ir vairāk nekā 3 bērni, strādājošām mātēm, kurām ir trīs vai vairāki bērni, kas vēl nav sasnieguši 16 gadu vecumu (tie, kuri māsas — 18 gadu vecumu), īslaicīgu darba nespējas pabalstu izmaksā pilnas darba algas apmērā neatkarīgi no nepārtraukta darba stāža; ģimēnēm, kurās ir četri un vairāk bērnu, maksa par bērnu dārzu samazināta uz pusi; skolēniem, kas nāk no daudz bērnu ģimēnēm, piešķir bezmaksas ceļazīmes uz pionieru nometnēm; saskaņā ar PSRS likumu par dzīvokļiem daudz bērnu ģimēnēm ir tiesības pirmām tos saņemt; par vispārējās izglītības fonda līdzekļiem bērni no daudz bērnu ģimēnēm skolā tiek atbrīvoti no maksas par ēdināšanu; daudz bērnu mātēm ir priekšrocības

saņemt ceļazīmes uz sanatorijām un kūrortiem; mātēm, kurām ir divi vai vairāki nepilngadīgi bērni, papildus piešķir divu nedēļu atvaļinājumu, nesaglabājot darba algu.

Daudz bērnu ģimēnēm, kurās ir trīs vai vairāk nepilngadīgu bērnu, sociālās nodrošināšanas nodaļa izsniedz apliecības par tiesībām izmantot dažādus atvieglojumus. Ir tiesības ārpus kārtas izmantot medicīniskos, komūnālos, sadzīves, kultūras un transporta pakalpojumus. Ārpusrindas drīkst iekārtot bērnu pirmsskolas vecuma mācību iestādēs, kā arī dzīvokli uzstādīt telefonu.

Preiļu rajonā pēc speciālpasūtījumiem ar pārtikas produktiem nodrošina tikai tās daudz bērnu ģimenes, kuras dzīvo pilsētās. Laukos dzīvojošās daudz bērnu ģimenes patlaban nevar nodrošināt, jo nepietiek pārtikas produktu resursu.

AES celtniecība iekonservēta

● Lietuvas valdība pieņēmusi lēmumu pārtraukt Ignalinas AES trešā energobloka celtniecības finansēšanu un iekonservēt šo bloku.

nielu valsts, pasliktinājās AES dzesēšana, kondensatori sāka apaugt ar moluskumiem, kuru dēļ reaktors bija vairākkārt jāaptur.

Atomelektrostacija atrodas gleznainā ezera krastā Lietuvas Nacionālā parka tuvumā. Pētījumi, ko septiņdesmito gadu sākumā veica republikas zinātnieki, liecina, ka ezers varēs dzesēt reaktoru, kura kopējā jauda nepārsniedz trīs megavatus. Šī jauda tika sasniegta jau tad, kad tika nodoti ekspluatācijā divi reaktori, kuru jauda ir pusotra miliona vatu. Tāpēc Lietuvas zinātnieki kategoriski iebilst pret tālāku AES celtniecību. Šis gads parādīja, ka viņu apļesēs ir pareizas. Piemēram, pieļaujamā ūdens temperatūra ezerā nedrīkst pārsniegt 28 Celsija grādus. Diemžēl šovasar tā atsevišķās vietās vairākkārt sasniedza 34 grādus. Tādēļ sāka strauji mainīties apkārte — augu un dzīv-

Sabiedrības un zinātnieku bažas izraisa arī tas fakts, ka trešo energobloku būvēja pēc nepabeigtiem rasējumiem, kuriem pilnā mērā nebija izdarīta valsts ekspertīze. Nebija atrisināti arī ugunsdrošības, apkārtējās vides aizsardzības un seismoloģiskās izturības jautājumi. Nebija pasūtīts arī teritorijas ģeoloģiskais fotoattēls, kas bija nepieciešams, jo gadsimta sākumā šajā reģionā notika stipra zemestrīce.

Atklātuma paplašināšanās apstākļos tika ņemtas vērā arī sabiedrības domas. Ir nolēmts lūgt PSRS Ministru Padomi izveidot valsts komisiju, lai tā izskatītu projektu un galīgi atrisinātu jautājumu par Ignalinas AES trešā energobloka celtniecības lietderību.

TASS — LATINFORM

No redakcijas pasta

Pabērna lomā

Ko ir nogrēkojušies Līvāni? Tā gribas jautāt tiem cilvēkiem, kuri Preiļu rajonā ieņem vadošos amatus. Kur tas redzēts, ka pilsētā, kurā iedzīvotāju ir gandrīz divreiz vairāk nekā rajona centrā, nav tādu nepieciešamu objektu kā viesnīca, kapliča, kā arī vairāku citu. (Par to rakstīts jau vairākkārt).

Īpaši gribam parunāt par brāļu kapiem. Liekas, ka pieminekli atveidots karavīrs nesapratnē jautā: ko isti mēs esam jums izkarojuši? Pussabrukušū estrādī? Vai tā nav piemēnas zaimošana? 9. maijā uz šejieni brauc kritušo karavīru radnieki. Ierodas arī viesi no citām republikām, un mums, līvāniešiem, ir kauns viņu priekšā. Arī pēdējo teatralizēto uzvedumu līvāniešiem rādīja pilsētas centrālajā laukumā. Tur nebija iespējams pat apstāties.

Pilsētas parks nu jau ilgu laiku ir gadsimts vecs. Vecākie iedzīvotāji gan apgalvo, ka pirms gadiem divdesmit tas bijis tīrs un mājīgs.

Pievienojam savu balsi tiem, kuri konsekventi izvērza jautājumu par apkārteļa nepieciešamību, jo pilsētas ielas ir pārslogotas ar transportlīdzekļiem. Ja apvedceļu izbūvēt nav iespējams, tad vajadzētu vismaz paplašināt tiltu. Pavasaros un ru-

denos pa to ejot, tā vien jāpiesargās, lai tevi neapšāktu auksta duša.

Kāda var būt runa par jaunas rūpnīcas būvi pilsētā, kur jau tāpat ir augsts alergisko un bronhiālo saslimšanu līmenis! Slimnīca līdz pat šim laikam izbraukumā spēj sūtīt tikai vienu «ātrās palīdzības» brigādi. Nereti, īpaši ziemā, smagi slimajiem neatliekamo medicīnisko palīdzību gadās gaidīt 3 — 4 un pat 7 stundas. Arī saslimšanu skaits nemazinās — pašā pilsētas centrā taču tik jūtama ir stikla fabrikas varenā «elpa». Pirms vairākiem gadiem izvirzījās jautājums par šī uzņēmuma pārvietošanu ārpus pilsētas robežām. Turpretī šodien stikla fabriku notiek būvdarbi — cel jaunu ceļu. Un vēl nav zināms, ko tas «dāvās» pilsētai.

Vai kādam ir laiks domāt par mākslīgā ledus laukuma ierīkošanu! Līvānieši jau sen pārstājuši ticēt rajona vadības gādībai.

Līvānu pilsētas iedzīvotāji: Prokofjeva, Ivanova, Grigorjeva, Kuzmina

P. S. Tā kā neesam pārliecināti, ka mūsu vēstuli publicēsiet laikrakstā, tad otru tās eksemplāru gatavojamies nosūtīt kādam centrālajam preses izdevumam. Kaut gan — risinājumu meklēt nāksies tepat, uz vietas.

Tikšanās ar dzejnieci Evu Mārtužu

● Divas dienas mūsu rajonā aizvadīja jaunā dzejniece, Latvijas televīzijas literāro raidījumu vecākā redaktore Eva Mārtuža. Viņa tikās ar Līvānu 1. un Rudzētu vidusskolu audzēkņiem un pedagogiem, ar lasītājiem Preiļu rajona centrālajā bibliotēkā, bija mūsu redakcijas viesis.

Eva Mārtuža ir dzimusi Rēzeknes rajonā 1954. gadā. Vienpadsmitais bērns ģimenē. Mācījies Rēzeknes internātskolā, Mores astoņgadīgajā skolā, Vecpiebalgas 1905. gada, Madonas 1., Laudonas un Plaviņu vidusskolās. Neklātienē beigusi Latvijas Valsts universitātes žurnālistikas nodaļu, patlaban mācās M. Gorkija Literatūras institūta aspirantūrā. Viņas zinātnisko pētījumu lokā — latviešu romāns pēdējā desmitgadē.

Par Evas Mārtužas darbu televīzijā varam spriest kaut vai atceroties raidījumus «Dzejas dienas-88» un «Balāde par J. Medeni», kurus atkārtoti varēja noskatīties pagājušo sestdien un svētdien. Redaktore rūpējas arī par «Burtnieka» parādīšanos TV ekrānos.

Pirmā plašākā dzejnieces darbu publikācija notika 1978. gadā kopkrājumā «Acis». Populārās dziesmas rinda «Balta puke ezerā» kļuva par Evas Mārtužas pirmās dzejas grāmatas nosaukumu. Pirmais krājums saistīja ar aktuālo sociālo problēmu ievirzi. Atklātība un neliekuļotība vērtā to pievilcīgu un tuvināja tautasdziesmai. Dzejniecei tuvās trīsdesmito gadu dzejas iespāids vērojams jūtu uzplūdu un atplūdu lirikā.

Pirms gada Evai Mārtužai iznācis otrais dzejoļu krājums «Rakstītāja». Te vēro-

jama dzejnieces liriskās varones pilnveidošanās, tās izaugums ar kritiski analītisku ielūkošanos šodienā un atskatu uz tautas pagātni. Liriskā varone dzīves gudrību ir smēlusies no dabas, no ģimenē gūtājam paražām, no tautas pagātnes. Vitalitāte un atklātība, rosīgums un tiešums kļūst par savdabīgu latgaliskās sievišķības izpausmi. Sievišķīgā intonācija šeit apvienojas ar virišķīgu intelektuālitāti, estētiski valdzinot un aizvedot līdz iespaldīgiem secinājumiem. Gan saturā, gan mākslinieciskās izveides ziņā tas vislabāk izpaužas nodajā «Piemīņas stunda Priekules kaļos». Pārnesums no rudenīgām noskaņām dabā uz iekšējo pasauli un uz cilvēku attiecībām metaforiski vērojams nodajā «Kūp rudens migla melodiska».

Krievu valodā ar Evas Mārtužas dzeju var iepazīties jaunā latviešu dzejnieku kop-

krājumā «Oktāva».

Viņas izteikti sociālā dzeja un aktīvā dzīves pozīcija it visur dziļi saistīja publiku. Būdama Tautas frontes aktīvistē, Eva Mārtuža runāja par dziļiem un būtiskiem pārbūves darbiem, par tautas garīgā potenciāla attīrīšanu, par tām bailēm un piesardzību, kas mājā vēl mūsos. Kopā ir jāturas visiem, kas šeit šodien dzīvo un strādā, un tas jādarā neatkarīgi no nacionālās piederības. Ir jādomā par Latgales garīgo atmodu. Un galvenais spēks šeit — jaunatne.

Dzejnieces suģestējošā personība aizrāva klausītājus ar savu vitalitāti un domskaidrību, lika līdzdzīvot un līdzdomāt. Vai arī līdzdarboties? To rādīs laiks.

V. ROMANOVSKIS

● ATĒĻA: Eva Mārtuža Preiļos.

J. SILICKA foto

● LAI VAI KĀ gadsimtu gaitā ir allaž bijusi vai nu ideoloģijas centrā vai ilgus gadus mūsu sabiedrībā uz baznīcu, kas drīz vien un neapšaubāmi pašlikvidēsies. Tā nenotika, un tagad, kad it kā no vēsturi, gan šodien, sastopam tajā arī dzīvu un dzīvotspējīgu organismu. (Zur-PSRS reliģijas lietu pilnvarotais K. Harčevs raksta, ka ticīgo skaits mūsu valstī ir turpat 70 miljoni.)

Gan šis skaits, gan procesi, kas domā, ka beidzot pienācis laiks atklātai šodien uz laikraksta «Leņina Karogs» dekāns ALBERTS BUDŽE.

attīstījusies vēsture, kristīgā baznīca tās krustugunis.

raudzījāmies kā uz feodālisma palieku, tā nenotika, un tagad, kad it kā no vēsturi, gan šodien, sastopam tajā arī dzīvu un dzīvotspējīgu organismu. (Zur-PSRS reliģijas lietu pilnvarotais K. Harčevs raksta, ka ticīgo skaits mūsu valstī ir turpat 70 miljoni.)

patlaban jūtam sabiedrībā, rosina uz sarunai, dialogam arī šajā jomā, redakcijas jautājumiem atbild Preiļu

Rainis raksta, ka bez latgaliešu valodas viņam nebūtu bijis iespējams paveikt klasiku tulkojumus. (Kop. Raksti, 2. sēi. 67. lpp., R., 1977. g.)

Kā tas varēja gadīties, ka Latgalē dzimušiem un uzaugušiem bērniem nezinā par savu, latgaliski rakstīto literatūru, preses izdevumiem, kultūras darbiniekiem?

Gribu teikt arī par arhitektūras pieminekļu stāvokli.

Preiļu rajons — ļoti sena Latgales

un ko cilvēks strādā, bet svarīgi, kā viņš savu darbu veic. Šī kristīgā dzīves uztvere ar dziļu jēgu piepilda pat pašu vienkāršāko darbu un cilvēkam reāli atvieglo ikdienas pienākumu soli.

Lauku lauzu lielākais posts ir seno zemniecisko struktūru sagraušana, zemnieku atraušana no zemes un padarīšana par pilsētniekiem, varmācīga centralizācija, vispārējā kultūras līmeņa un zemkopja ētikas degradēšana.

Latgales zemniekos lielā ciena bija vīduslaiku mūku sauklis: «Ora et labora» (Lūdzies un strādā!). Vai nav paradoksāli, ka, cenšoties iznīcināt ticību, zuda darba mīlestība?

Nesen kāds kolhoznieks izteicās: «Sāņēmu jaunu traktoru, bet tas ir īsts brāklis. Ja jau fabrikā viņi tā strādā un saņem pilnu algu, divas brīvas dienas nedēļā, atvaļinājumu katru gadu, labiekārtotu dzīvokli ar siltu un aukstu ūdeni, kāpēc man jāstrādā tik daudz un jādarā viņu darbs?»

Šī gada 8. jūlijā laikraksts «Cīņa» publicēja rakstu «Vienojošais dažādībā», kur autors saka: «Darba tikuma rehabilitācijai ir jābūt jauna tipa alternatīvo vērtību radīšanai, ko stādīt pretī zagšanai, haltūrai, bezjēdzībai un dzeršanai».

Arī mēs, baznīcas ļaudis, varam un mums noteikti vajag kaut ko darīt sabiedrības labā. Darāmā tik daudz. «Ik vienam roka jāpieliek, lai lielais darbs uz priekšu tiektu» (J. Rainis). Slimnīcās, veco lauzu mītnēs, atstāto bērnu namos. Baznīca var daudz darīt un palīdzēt. Apkopt slimos, atbalstīt videntulos un trūcīgos — tas ir mūsu svētās pienākums. Ar to ticīgi noteikti veicinās sabiedrības tikumisko atveseļošanu.

Kas šobrīd vēl nomāc? Lai nekad nevajadzētu atstāt savu dzimteni un braukt lopu vagonos uz austrumiem, lai cilvēks neļautu cilvēciskumam pārvērsties lopiskumā. Mums jālūdz Dievs, lai tauta iziet gaismā un nekristu atpakaļ agrāko gadu pārdzīvotajās šausmās.

— Kādu jūs atceraties savu jaunību un ko domājat par mūsdienu jaunatni? Ko tai teiktu?

— Toreiz — piecdesmito gadu otrajā pusē — pēc smagā kara gadiem un lielajām pārmaiņām jaunieši dzīvoja garīgi piesātinātu dzīvi un visas savas radošās idejas gribēja atdot sabiedrībai, kas mūs tādus audzinājusi.

Mūsu jaunatni ir piemēklējis grūts liktenis. Vai tiešām — zudusi paaudze? Cerību vairs 1988. gada 16. septembrī laikrakstā «Padomju Jaunatne» publicētais A. Prēdes raksts: «Vai mēs esam zudusi paaudze? Varbūt, ka mēs esam laimīga paaudze, jo mums vēl ir laiks. Laiks ticībai, cerībai un mīlestībai. Laiks dvēseles gaīšāko stūri izbrīvēt patiesībai».

Dzejniece I. Lisņanska žurnālā «Novi mir» saka apmēram tā: «Un ja nu reiz nāks Dievmāte un gribēs tavā dvēselē nolikt silti tieši tev piedziņūšajam Pestītājam, vai Viņa tur atradīs kādu tik tīru vietu?..».

Baznīca arī jaunatnei var un spēs palīdzēt un var tai novēlēt šādus dzejnieces I. Liepiņas vārdus:

«Ievij gaismas staru savā dvēselē, Tad pat tumšā naktī gaiss tu būsi, Dziļi šaubu aizām pāri kļūsi. Ievij gaismas staru savā dvēselē, Lai no tevis citi gaismu smejas, Lai caur tevi saulei pretim celas, Ievij gaismas staru savā dvēselē!»

— Paldies par novēlējumu! Paldies par sarunu!

Interviju ar Preiļu dekānu A. Budži sagatavoja S. JOKSTE

„Pārkārtošanās vajadzīga arī cilvēka dvēselei“

šanas politikas ietekmē, jūtam izmaiņi baznīcās un valstī, kā arī baznīcas un sabiedrības savstarpējās attiecības. Tas redzams no publikācijām centrālajā presē.

Pārmaiņas, kas notiek mūsu valstī, nevar neskart arī katoļu baznīcu Latvijā, tās attiecības ar valsti un sabiedrību, un īpaši, ka šīs pārmaiņas tiešām sola daudz jauna. Taču šo ilgi gaidīto pārmaiņu mūsu republikā nejut... Pagaidām par pārkārtošanos reliģiskajā jomā pie mums vēl tikai spriež un runā.

«Runas ir garas, darbs — īss».

(J. Rainis)

Vēl spēkā ir līdzšinējais Nolikums par reliģiskajām apvienībām, kas ļoti stingri ierobežo baznīcas un ticīgo aktivitāti, aizliedzot taj labdarības un zēlsirdības pasākumus, atļaujot vienīgi reliģisko ceremoniju rīkošanu baznīcās un kapsētās. Izņēmums ir pareizticīgo baznīca, kura sakarā ar Krievzemes kristīšanas 1000 gadu jubileju saņem atpakaļ klosterus, baznīcu celtnes, cel jaunās baznīcas, izvērs reliģiskās literatūras izdošanu un starptautiskos sakarus.

Starp katoļu baznīcu un valsti mūsu zemē nav bijušas nopietnas nesaskaņas. Šīs attiecības ir dibinājušas uz savstarpēju sapratni un likumu ievērošanu. Te liela nozīme — Latvijas katoļu baznīcas ilggadējam vadītājam Juliānam Kardinālam Vaivodam.

Katoļu baznīcas dievnami Latgalē tiek uzturēti labā kārbā. Arī to skaits pēckara gados nav mazinājies. Viss tas — patiecoties ticīgo milzīgām pūlēm un upuriem.

Tomēr katoli ar lielu nepacietību gaida dažus svarīgus grozījumus civillajā likumdošanā par baznīcas un garīdznieku vietu mūsdienu sabiedrības apstākļos.

Mūs iebrīcē, ka strauji mainās sabiedrības attieksme pret baznīcu un ticīgajiem. Pieaug jaunatnes interese par baznīcu. Tas redzams presē, radio, televīzijā. Īpaši iebrīcē tas, ka mainās attieksme pret ticīgajiem. Gribas ticēt, ka arī turpmāk šis process turpināsies un progresēs.

— Jūs taču jūtat rajona dzīves pulsu. Ja tā, kas jūs šobrīd tajā satrauc?

— Jāizrāda cieņa ticīgajiem. Mēs dzīvojam vienā valstī, strādājam vienam mērķim. Cīnāmies par mieru un draudzību.

Tai pašā laikā latgaliešiem viņu valodā nav nevienas grāmatas, izņemot lūgšanas grāmatu.

— Kāpēc jūs kļūvat priesteris? Kāds bija jūsu ceļš uz šo mērķi?

— Esmu dzimis un izaudzis reliģiozā ģimenē. Iespējams, ka tieši tāpēc es jau kopš bērnu dienām loloju sapni kļūt par garīdznieku. Man jāpateicas vecākiem, audzinātājiem, skolotājiem un visiem, kuri man labprāt palīdzēja un atbalstīja šo mērķi īstenot.

Mūs audzināja uz savstarpēju cieņu. Mūs mācīja kārtīgam darbam, jo «kas negrib strādāt, tam arī nebūs ēst» (Apustulā Pāvila II vēstule tesaloniešiem 3,10). Mūs skubināja neatlaidīgi pārvārtēt grūtības. Tas tagad noder visai dzīvei.

— Vai savu sūtību uzskatāt par vieglu?

— Nē, bet mani vienmēr vadījis vēlētāšanās palīdzēt tiem, kam dzīves ceļā grūti klājas, un šeit priesteris spēj un var darīt ļoti daudz.

Kaut garīgo semināru pabeidzu 1957. gadā un par garīdznieku strādāju vairāk nekā 30 gadus, nekad neesmu nožēlojis, ka kļuva par dvēseļu ganu. Esmu gandarīts un laimīgs.

Katram cilvēkam jāstrādā tur, kur aicina viņa sirdsbalss. Jāprot tikai to pēc iespējas ātrāk saklausīt. Ar mīlestību veikts darbs neliekas grūts.

«Nems tas, kas atdos, veiks, kas zaudēs, pastāvēs, kas pārvērtīsies.» (J. Rainis. «Zelta zirgs»).

— Kā jūs vērtējat līdz šim veidojušās baznīcas un pārējo sabiedrības slāņu attiecības?

— Visiem ļoti zināms, ka pret ticīgo katoli pie mums, sevišķi Latgalē, izturējas kā pret nepilnvērtīgu cilvēku, neizglītotu un tumsoni, kas sapinies garīdznieka «valgos». Tāpēc visādiem veidiem centās ierobežot ticīgo lauzu tiesības. Vinus pāraudzināja, diskriminēja, neskatoties uz to, ka viņi godīgi, bet dažreiz arī vēl labāk par pārējiem izpildīja savus pienākumus. Skolās un darba vietās tas izpaudās ne vien cilvēku pārliecināšanā, bet pat piedraudēšanā par baznīcas apmeklēšanu.

Preiļu draudzē strādāju jau 15 gadus. Kaut pirms tam 5 gadus kalpoju Rīgā un 12 gadus Jūrmalā, Preiļos 1974. gadā mani sagaidīja pirmie «pārsteigumi». Toreiz Preiļu rajona «ticības lietu uzraugs» kategoriski aizliedza Preiļu kapos uz mirušo atdusas vietām novietot krustus. Man stingri noliedza izvadīt mirušos no Preiļu jaunuzceltās kapliņas. Ja bēres bija priesteris, tad nedrīkstēja piedalīties skelēni, skolotāji un orķestris. Bija aizliegti kapusvētki.

Baznīcām uzlika milzīgus nodokļus (piemēram, par elektrību baznīcā bija jāmaksā 25 kapeikas par 1 kilovatu, tas ir — sešas reizes dārgāk nekā dzīvokli).

Ilgus gadus mēs bijām izstumti, cilvēki ārpus sabiedrības. Ar ticīgo nevienus nerēķinājās.

— Bet kā ir šobrīd? Vai šais attiecības nav jūtamas pārmaiņas?

— Pēdējā laikā, sekojot PSKP Centrālās Kcmitejas ģenerālsekretāra M. Gorbāčova jaunajai pārkārtošanās un domā-

KĀRLIS PRIEDĪTIS

27. septembrī pēkšņi miris mūsu redakcijas atbildīgais sekretārs Kārlis Priedītis.

Kārlis Priedītis ir dzimis 1938. gada 17. jūnijā Madonas rajonā zemnieka ģimenē. Viņa bērnība pagāja bargajos Lielā Tēvijas kara gados. Pabeidzis vidusskolu, Kārlis Priedītis 1958. gadā iestājās P. Stučkas Latvijas Valsts universitātes Vēstures un filoloģijas fakultātē, kur ieguva latviešu valodas un literatūras skolotāja specialitāti. Pēc tam viņš strādāja par skolotāju Ainažos un Rīgā, bija republikāniskās raidījumu un televīzijas komitejas redaktors, «Sportloto» Latvijas zonālas pārvaldes instruktors, bet kopš 1980. gada strādāja mūsu rajona laikraksta «Lenina Karogs» redakcijā — par korespondentu, nodaļas vadītāju, atbildīgo sekretāru. Kārlis Priedītis ir pazīstams arī kā dzejnieks un tulko-tājs, viņš pastāvīgi veidoja mūsu laikraksta literārās lappuses.

Cilvēka mūža aprāvums allaž ir milzīga traģēdija un smaigs zaudējums. Jo sāpīgāk to ir apzināties šoreiz, kad nāve piezagušies pēkšņi un nemanot, kad cilvēks aizgājis mūžības valstībā naša spēku briedumā. Mēs Kārlī Priedīti pazinām kā ļoti neatlaidīgu sava darba veicēju, kā erudītu speciālistu, kurš nerimīgi cīnījās par dzimtās latviešu valodas tīrību un daiļskanību, kurš iestājās par augstu profesionālismu vienmēr un visur. Viņš bija principiāls cilvēks, viņa dvēsele asi uzņēma ikvienu trūkumu vai mūkību mūsu dzīvē. Taču mūsu Kārlis mīlēja arī labu humoru,

bet viņš nekad necieta, ja pret darbu izturas pavirši, ja kāds savus pienākumus veic kā pagadās.

...Viņš aizgāja no mums neatvadījies, nepateicis pēdējo vārdu. Uz viņa rakstāmgalda palika neapstrādāti manuskripti, līdz galam neizveidots laikraksta kārtējā numura makets...

Ir ļoti sāpīgi un smagi apzināties, ka nāve nežēlīgi aprāvusi mūsu biedra mūžu radošo spēku plaukumā, ka mēs nekad vairs neuzzināsim, ko viņš bija iecerējis uzrakstīt, pateikt saviem līdzcilvēkiem, izdarīt...

Kārlī Priedīti mūsu kolektīvs vienmēr paturēs gaisā piemiņā.

LAIKRAKSTA «LENINA KAROGS» REDAKCIJA

Projektētāju konkurenti

PANEVĒZA (Lietuvas PSR). Seit rūpnīcā «Ekranas» pat maksimālas slodzes stundās elektroenerģijas patēriņš nepārsniedz pieļaujamas normas. Tam seko speciāli mikroprocesori, kurus konstruējis jaunatnes zinātniski tehniskās jaunrades centrs, kas

strādā uz saimnieciskā aprēķina pamatiem. Šis centrs, kurā apvienojušies apmēram 150 pilsētas racionalizatori, pasūtījumus izpilda daudz lētāk un ātrāk nekā projektēšanas institūti.

TASS

INFORMĒ

01

Tikai 5. septembrī sanēmām paziņojumu, ka 25. jūlijā Līvānos, Rīgas ielā 114 (pilsoņa D. Kulitāna dzīvoklī) īssavienojuma dēļ augsstsprieguma blokā aizdedzies televizors.

Sovhozā «Rudzāti» par ugunsdrošības noteikumu neievērošanu pie administratīvās atbildības saukti 11 cilvēki. To vidū — saimniecības 1. iecirkņa priekšnieks A. Vaivods, 2. iecirkņa priekšniece V. Zaķe, fermas «Vīdi» brigadieris S. Svencs, cūku fermas «Steki» zootehniķis Z. Volkova, fermas «Alksnieši» brigadiere S. Pastare, sovhoza galvenais elektrīķis M. Lūsis. Viņiem būs jāmaksā dažādi naudas sodi — no 10 līdz 30 rubliem. Vairāki ugunsdrošības noteikumu pārkāpēji brīdināti.

Sajā pašā saimniecībā aizliegts ekspluatēt siltumkrāsnis teju fermas «Borovka» barības virtuvē, elektroietais saimniecības galdnieku darbnīcās, siltumkrāsnis fermā «Jaujas», elektrometināšanas aprīkojumu graudu kaltē «Rudzāti», arī daļu siltumtīrādes līnijas šīs pašas kaltes katlu mājā.

I. REGULĒVSKIS,

ugunsdrošības uzraudzības inspektors

TV VIĻŅA

1. oktobris, 9.00 — Zinas, 9.15 Dzied PSRS Tautas skatuves māksliniece J. Mirošņenko, 10.30 — TV — skolēniem. Mācieties runāt angliiski, 11.00 — Koncertfilmas, 12.00 — Nedēļas panorāma (krievu val.), 12.30 — Tautas mūzikas koncerts, 12.55 — Pēc skatītāju lūguma, Lietuvas televīzijas uzvedums K. Saja, «Kentauro cīņa», 13.45 — Starptautiskajā mūzikas dienā, Spēlē Lietuvas kamerorķestris, 14.30 — No kultūras vēstures, 15.00 — Agrorūpnieciskais komplekss: darbi un cilvēki, 16.00 — Lietuvas kinostudijas mākslas filma «Skaistule», 17.05 — Sagaidot Lietuvas Komunistiskās partijas un padomju varas nodibināšanas 70. gadskārti, «Antanas Snečkus, Ieskats dzīvē un daiļradē», 17.55 — Zinas, 18.10 — Mākslinieki smaids, 18.15 — Multiplikācijas filma, 18.45 — Mākslinieciskā pašdarbība, 19.25 — Reklāma, 19.30 — Lietuvas televīzijas muzikālā filma «Rumba, vairs un jaunība», 20.00 — «Panorāma» Dienas zinas (krievu val.), 20.35 — «Labu nakti, mazuļi!», 21.00 — «Laiks», 21.40 — «Pārķārtošanās starmetis», 21.50 — Jaunatnei, Programmu sagatavošanas Baltijas republiku un Baltkrievijas televīziju studijas, 23.05 — Zinas, 23.15 — Mākslas filma «Ziemas vakars Gaigrā».

2. oktobris, 9.00 — Zinas, 9.15 — Svētdienas rītā, Muzikāli publicistiskā programma no Kaunas, 11.15 — TV — skolēniem. Mūsu valoda, 11.45 — Sodien — Skolotāju diena, 12.45 — Dokumentālās filmas, 13.35 — Svētdienas mūzika, R. Šumanis, Vokālais cikls «Sievietes mīla un dzīve», 14.00 — Nedēļas panorāma (bolu val.), 14.30 — Lietuvas kinostudijas dokumentālā filma «Vecās pilsētas ēnas», 14.50 — Mākslas filma «Operācija «i» un citi Surika piedzīvojumi», 16.20 — Koncerts, 17.15 — Zinas, 17.25 — Sodien — Skolotāju diena, Piedalās daiļlasi-tāju konkursa laureāti, Koncerts, 18.35 — Vēstisāža, 18.45 — «Panorāma» Dienas zinas (krievu val.), 19.25 — XXIV vasaras Olimpisko spēļu svīnīgs noslēgums, Pārraide no Seulas, 21.00 — «Laiks», 21.40 — Mākslas filma «Rotalas skolas vecuma bērniem», 23.05 — Zinas, 23.15 — Mūzika un dzeja.

ARVIEN BIEŽĀK milicijas pārskatos parādās ziņojumi par zādzībām iestādēs. Tieši par tām tagad arī būs runa.

Kopā ar republikas Iekšlietu ministrijas kriminālizmeklēšanas pārvaldes vecāko operatīvo pilnvaroto Juriju Mahajevu mēs Vecrīgā sarīkojām nelielu reidu. Pārbaudījām, kā tiek kontrolēta sociālistiskā īpašuma saglabāšana. Tūdaļ jāteic, ka lielākajā iestāžu daļā kāds no darbiniekiem, kaut arī ne tūlīt, taču pa-interesēsies, kādā nolūkā tur iegājis nepiederošs cilvēks. Protams, pieredzējušam noziedzniekam šāda «modrība» nav nekāds šķērslis. Vēl jo vairāk tāpēc, ka daudzās vietās mēs redzējām atvērtus kabinetus, kuros nebija neviens cilvēks. Bet, piemēram, no LUV Biokīmijas katderas ikviens būtu varējis izņest dažādu aparāturu. Tas pats attiecas uz Politehniskā institūta elektrotehnikas katedru un metālu mehāniskās pārbaudes laboratoriju un Latvijas Zinātniski tehniskās informācijas un tehniskā ekonomisko problēmu zinātniskās pētniecības institūtu. Tur, piemēram, bija atvērta ekspluatācijas nodaļas istaba, projektēšanas nodaļas priekšnieka kabinets un displeju telpa, kur koncentrēta elektroniskā aparātūra un tehnika par 30 tūkstošiem rubļu.

Mīnēsim konkrētas zādzības. 36. ķīmiskās tīrītavas vadītājam bez pēdām pazuda galda atvilktnē atstātie vairāk nekā 200 rubļi. Vēl lielāka summa — 400 rubļi — tika izzagta no seifa

Rīgas rūpnīcu celtniecības tresta 52. celtniecības pārvaldes priekšnieka kabinetā... So uzskaitījumu varētu turpināt līdz bezgalībai. Cietušie tikai noplāta rokas: sak, kas to varēja domāt. Un diez vai uz kādu tas īpaši iedarbotos, ja viņa rīcību nosauktu par bezatbildīgu un nolaidīgu. Parasti visi tam pie-

kas lekslietu ministrijā.

Bet kāpēc noziedzniekus tā pievelk iestāžu kabinetā? Uz šo jautājumu es lūdzu atbildēt J. Mahajevu.

— Šādas zādzības visvairāk veicina amatpersonu un atsevišķu pilsoņu bezatbildīga attieksme pret valsts, sabiedriskā un personiskā īpašuma saglabāšanu, — atbildēja kriminālizmeklēšanas darbinieks. — Valsts un personiskā īpašuma zādzības atklāt ir grūti, jo brīva pieeja vienām vai otrām vērtībām, no vienas puses, mudina izdarīt noziedzumus daļu pilsoņu, kurus uzskata par nekriminogēniem. Viņi neizdarīs kvalificētu zādzību, nekad nemēs svešu mantu, ja viņiem neradīsies tāda iespēja. No otras puses, kad tiek nozagta brīvi pieejama lieta, noziedznieks visbiežāk neatstāj nekādas pēdas, jo viņam nav nepieciešamības pielikt kaut kādas pūles (izņemt morālās), lai saliegtu mērķi.

Likuma sardzē

Kad vainīgs cietušais

krīt un... turpina dzīvot pa vecam. Bet noziedzniekiem tas tikai vajadzīgs.

Kāds Satilovs mēdza ieiet veikalā no sētas puses un stādīties priekšā kā tirdzniecības pārvaldes darbinieks. Parasti viņš lūdza atnest pārbaudei sūdzību grāmatu un, kamēr veikala vadītājs nebija kabinetā, piesavinājās visu, kam vien bija kaut kāda vērtība, bet pēc tam steidzīgi atstāja veikalu. Zagle Karloviča apzaga Republikānisko informācijas un skaitļošanas centru, klubu «Vecrīga» un pat Rīgas pilsētas izpildkomiteju. Viņa kļuva tik bezkaunīga, ka mēģināja darboties arī republi-

Un vēl. Ja arī jums ir notikusi nelaime, kāds nozadzis jūsu mantas vai naudu, nekavējoties ziņojiet par to milicijai. Citādi jūs būsiet spiesti turēt aizdomās par zādzību visus apkārtējos cilvēkus, brīžam pavīsam nepamatoti. Bet pa to laiku īstais noziedznieks atradīsies brīvībā un izdarīs jaunus noziedzumus. Savlaicīgi veikti pasākumi palīdzēs ātri atklāt un aizturēt noziedznieku, nobeigumā teica J. Mahajevs.

B. SEBJAKINS,
LATINFORM korespondents

Redaktors P. PIZELIS

Aicinām pilsētas iedzīvotājus uz PSRS KONSTITUCIJAS DIENAI VELTĪTU SVINĪGO SANĀKSMI.

Sanāksme notiks 6. oktobrī pulksten 10.00 sadzīves pakalpojumu nama zālē — Kārsavas ielā 4.

Programmā: referāts, trikotāžas izstrādājumu izstāde, koncerts.

Preiļu pilsētas izpildkomiteja
Sadzīves pakalpojumu nama administrācija

RAJONA IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI

Preiļu rajona patērētāju biedrību savienības vairumtirdzniecības bāzes taras noliktavai Preiļos, Kooperatīva ielā 10, ir iespēja pārdot iedzīvotājiem taras materiālus (par 1 m³ 20 rbļ.) un malku (4,40 rbļ.).

PREIĻU RAJONA DOSAAF TEHNISKAIS SPORTA KLUBS

izsludina uzņemšanu «B» kategorijas autovadītāju kursus. Nodarbību sākums — 1988. gada 8. oktobrī, tās notiks Preiļos, Orlova ielā 14, rajona agrorūpnieciskās apvienības mācību un ražošanas kombinātā.

Mēs nākam, skanam, līdz aizejam viegli,
Paliek darbs, ko darīji,
zeme, kur cīnījies.
(P. Zirņītis)

Izsakām līdzjūtību KĀRĻA PRIEDĪŠA piederīgajiem, pavadot viņu pēdējā gaitā.

Latvijas Tautas frontes
Preiļu nodaļas biedri

Ai, zeme — māmuļa, kam ņēmi māsu,

Vairs dzērvju nav un dzērvju dziesmas sāp,
Kad cilvēkiem pār būdu kalnu jātiec,
Bet tajā nežēlīgi grūti kāpt.
(J. Stulpāns)

Skumjās esam kopā ar Annu Usāni, no MĀSAS uz mūžu atvadoties.

Kolhoza «Nākotne» kantora darbinieki

Cik grūti šobrīd ticēt,
Ka nevarēs vairs rīt
Teve labu dienu sacīt
Un mājās sagaidīt...
(A. Elksne)

Skumstam kopā ar Antoniņu Krasnais, DĒLU smiltājā izvadot.

Razrivkas liellopu fermas kolektīvs

Piēklustiet, piēklustiet, Latgales vēji,
Pēdējā gaitā sapņi un jaunība iet,
Grūti ir aiziet, ai, draugi, ticēti, cik grūti,
Ja ar tūkstošu balsīm dzīve pie sevis vēl sauc.
(J. Silazars)

Skumju brīdī esam kopā ar Brūveru ģimeni, MEITU pāragri zaudējot.

Līvānu mežniecības kolektīvs

Iziris sapņu puķu vainags,
Zila debess ietīta tumsā,
Nestaigāti gul' tālie celi —
Un lietutiņš raud.
(Āspazija)

Esam kopā ar SANDRAS BRŪVERES ģimeni, viņu pa balto smilšu ceļu mūžībā pavadot.

Līvānu 1. vidusskolas skolotāji

Vakars skumji taku kaisa,
Pēkšņi dzīves dziesma gaisa,
Darbs nu paliek nepabeigts,
Daudz, kas sakāms, nepateikts.
(A. Straube)

Izsakām līdzjūtību JĀNA KALVĀNA piederīgajiem, izvadot viņu smiltājā.

Drēņu fermas kolektīvs

Daudz skaistu vasaru un rudens zelta būs,
Un dzīves vēji nerimīgi trauksēs tālāk
Pār tavu pārāk agri beigto dzīvi,
Pār dienām, kuras pārtrūka tik spēji.
(P. Zirņītis)

Klusi skumjās nolīecam galvas par mūsu ilggadējā darbinieka KĀRĻA PRIEDĪŠA pāragro aiziešanu mūža dusā un izsakām dziļu līdzjūtību viņa piederīgajiem.

Tipogrāfijas kolektīvs

Nespēji pateikt atvadu vārdus Pat biedriem, kas tev strādāja līdz,
Daudz ko vēl gribēji paspēt un gūt,
Bet paliks tik tas, kas padarīts.
(V. Rūja)

Smagajā brīdī, kad nespējam rast mierinājuma vārdus, skumstam kopā ar mūsu darbinieka KĀRĻA PRIEDĪŠA tuviniekiem, Laikraksta «Lenina Karogs» redakcijas kolektīvs

Izsakām dziļu līdzjūtību ārstei Inārai Kalniņai, pavadot smiltājā DZĪVESBIEDRU.

Poliklīnikas kolektīvs

Vēl galā nav darbi,
Vēl nebeidzas dziesma,
Iejaucās likenis skarbs —
Nodzīsa dzīvības liesma.
(J. Sirmbārdis)

Izsakām līdzjūtību piederīgajiem, JĀNI KALVANU pēdējā gaitā izvadot.

Oškālna kolhoza kolektīvs

Ir grūti atrast vārdus,
Ja draugs vistuvākais mirst,
Ja cerību ziedi un mīla
Kā vainags smiltājā irst.
(A. Balodis)

Sērojam kopā ar Juri Brūveri un viņa tuviniekiem viņu lielajās bēdās, MEITU SANDRU smiltājā izvadot.

Daugavpils MRS kolektīvs

«LENINA KAROGS»

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodā.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996,

atbildīgais sekretārs — 22154, agrorūpnieciskā kompleksā, jaunatnes dzīves un sporta nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzzīņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpils, Valkas ielā 1. 1. nos. Iespiedloksne. Ofsetiespiedums.

Metiens 14 138 eks. (latv. val. 10 042 eks., krievu val. 4 096 eks.). Indeks 68169.

Pas. 1420.